L. S. 272/901.

Aleg 512

Wniosek.

Na piątem posiedzeniu szóstej sesyi VII. peryodu Sejmu galicyjskiego w dniu 21. czerwca 1901 uczynili posłowie ruscy wniosek w sprawie uniwersytetu ruskiego. Wniosek ten mieści w sobie rezolucyę do c. k. Rządu, by przystąpił do utworzenia we Lwowie uniwersytetu z językiem wykładowym ruskim, a względnie do kreowania przy istniejącym uniwersytecie lwowskim na wszystkich wydziałach katedr z językiem wykładowym ruskim. Żądanie to zostało postawione jako dalszy postulat, mający być spełniony stopniowo; jako najbliższy postulat podniósł ten wniosek w formie rezolucyi do c. k. Rządu żądanie jak najrychlejszego kreowania na wydziale prawniczym uniwersytetu lwowskiego katedr austryackiego prawa procesowego cywilnego, prawa handlowego i wekslowego, a na wydziale filozoficznym tegoż uniwersytetu kreowania katedry filologii klasycznej, matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych z językiem wykładowym ruskim.

Wniosek ten po pierwszem czytaniu przekazany został uchwałą Sejmu z dnia 24. czerwca 1901 Komisyi szkolnej, a komisya ta nie uważała za stosowne aż do końca ubiegłej sesyi sejmowej zastanawiać się nad tym wnioskiem. Tymczasem sprawa objęta tym wnioskiem, nie przestała być dla cywilizacyjnego rozwoju Rusinów w Galicyi potrzebą piekąca i pierwszorzędną, a przeciwnie zaszły fakta i okoliczności, które szybkie i pomyślne załatwienie jej po myśli wspomnianego wniosku uczyniły koniecznem i niezbędnem.

Zwiększenie liczby słuchaczy ruskich na uniwersytecie lwowskim z początkiem roku szkolnego 1901/1902 aż do liczby przeszło sześciu setek i spotęgowane przez to z natury rzeczy zarówno u nich jak i w całem społeczeństwie życzenie urzeczywistnienia opartego na ustawie konstytucyjnej prawa na uniwersytet ruski, słuszne domagania się tych słuchaczy co do używania języka i pisma ruskiego w ich stosunkach z władzami uniwersyteckiemi, nieprzychylne i odporne stanowisko tychże władz wobec tych domagań się, — niejasność i niedokładność, a poczęści zupełny brak pozytywnych postanowień ustawowych dla unormowania tej kwestyi, w końcu wynikłe stąd konflikta między władzami uniwersyteckiemi a słuchaczami ruskimi, których wynikiem był niebywały jeszcze nigdzie dotychczas fakt, że cała młodzież ruska w liczbie przeszło 600 słuchaczy zniewoloną była opuścić uniwersytet lwowski, — wszystkie te fakta wytworzyły taki stan rzeczy, że spełnienie postulatów, wymienionych we wspomnianym na wstępie wniosku, tudzież jak najrychlejsze ustawowe uregulowanie stosunków językowych w wewnętrznem urzędowaniu uniwersytetu lwowskiego stało się pierwszorzędną potrzebą dnia i warunkiem unormowania stosunków na tymże uniwersytecie, niezbędnym dla zapobie-

żenia następstwom, w najwyższym stopniu szkodliwym zarówno ze względu na naukę jak i na ogólne dobro kraju.

Z tego powodu wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by:

a) by przystąpił do założenia we Lwowie uniwersytetu ruskiego, a względnie do kreowania przy istniejącym uniwersytecie lwowskim na wszystkich wydziałach katedr z językiem wykładowym ruskim;

b) by jak najrychlej kreował na wydziale prawniczym uniwersytetu lwowskiego katedrę austryackiego prawa procesowego cywilnego, prawa handlowego i wekslowego, a na wydziale filozoficznym katedry filologii klasycznej, matematyki, fizyki i nauk przyrodniczych z językiem wykładowym ruskim;

c) by uregulował jak najrychlej w drodze ustawy stosunki językowe w urzędowaniu wewnętrznem uniwersytetu lwoskiego, gwarantując językowi ruskiemu na tym zupełne równouprawnienie.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Szeptycki, *Facijewicz*, *Glidżuk*, *Mazikiewicz*, *Barabasz*, *Ostapczuk*, *Stojałowski*, *Szajer*, *Ochrymowicz*, *Barwiński*, *Staruch*, *Huryk*, *Bohaczewski*, *Dr. Mogilnicki*, *Korol*.